ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓް

[2026] SC 01

2025/SC-A/51

ސަބަބުތަކާ ހިމަނައިގެން

ވިލާތްތައް ދެކެ ދާ ދ. ތަކުރުފަރ ގެ

ފަސްގާތްތެރި ބެންޗް

ފަސްގާތްތެރި ރައީސް ކ. ބުރަތީހާ

ފަސްގާތްތެރި ޖަސްޓިސް ކ. ކާމިލް

ފަސްގާތްތެރި ޖަސްޓިސް ދ. ބަހުރުފަރ ސަލީމް

ހިންގާ ގޮތް

05 ދެސެމްބަރ 2026

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު

2025/HC-B12/42

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގަވަރުމަންޓް

ކ. ގ.ސ.ދ.ހ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ

ފ.ސ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ:

ގ.ދ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ، ގ.ދ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ

ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ ދ.ތ.ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަހުގީގު ގަވަރުމަންޓް

[redacted]

ފ.ސ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ:

ގ.ދ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ، ގ.ދ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ

ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ ދ.ތ.ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ

ދ.ތ.ކ.ތ – ގ.ދ.ތ.ކ.ތ ދ.ތ.ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ ދ.ތ.ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ – ދ.ތ.ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ – ދ.ތ.ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ ގ.ދ.ތ.ކ.ތ ދ.ތ.ކ.ތ.ގ.ދ.ތ.ކ.ތ

ފާރުބަސްތައް

ފަސްއިގާނ ތަކެއް ބަލައިގަތުމުގެ ކަންތައް (ފަސްއިގާނ ތަކުގެ ވަޒީފާ ދިނުމާ ދެކޮޅަށް ހިނގާ ކަންތައް) .. 1

ތަޢާރަފް 1

ކަންތައް 1

ވަޒީފާ ދިނުމުގެ ކުރިން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައް 3

ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައް 4

ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައް 6

ވަޒީފާ ދިނުމާ ދެކޮޅަށް ގެންދާ ކަންތައް، ވަގު ފާސްކުރުން 7

ފަސްއިގާނ ތަކުގެ ވަޒީފާ ދިނުމާ ގުޅުންހުރި ކަންތައް 10

ދިނުމުގެ ފާސްކުރުން 12

ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައް 14

ފަސްއިގާނ ތަކުގެ ވަޒީފާ 14

ފަސްއިގާނ ތަކުގެ ދަރަޖަށް 15

ބަލައި 15

بسم الله الرحمن الرحيم

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

[2026] SC 01

**ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

3. ދި ގަޑުގެ ތެރޭގައި ކިއެވަނަ ފަރާތަކީ ފާސްކޮށްފައި ހުންނަ 49ވަނަ ފާރަކީ، ތިލަދުންމަތީ ކުލަދުންމަތީ ހާއިސް ކަމުގައި ވާ ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތުގެ ދަށުން 16ވަނަ ފާރަ[2] ގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުނު ގޮތުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅި

ތަރަށް 18 ދަށު ފަރާތުގެ ކަނޑުގައި، ތަކުރާރު ހިފާ ތަންތަނުގައި ވިދާލާ ހުންނަ

18 ދަށު ފަރާތުގެ ފުރިހަނާ ފަރާތަށް؛

5.2· ތިނަދޫގައި ބަލަހައްޓާ ހުންނަ ކަރަންޓް ކޭބަލް ކަނޑާ ގުޅިގެން 9ވަނަ

ފާރާގެ (ހ) ގައި (ނ) ގ ބަލާފިއެވެ، އަދި ފާރާގެ (ނ) ގެ ތެރެއިން ކޭބަލް ތަކުރާރު

ކުރަންވާ ގޮތަށް ހަލާކުވެ ހުންނަ ކަރަންޓް ކޭބަލް ތަކުރާރު ކުރުމަށް ބަލަހައްޓާ

ކަންކަމުގައި ކަނޑާ ދަށުގެ، ކަނޑާ ދިގުން ކަނޑާ ތެރެ ކަރަންޓް ކޭބަލް ބަދަލުކުރުމަށް

ކަނޑާ ދަށުގެ ފަރާތުގައި ގުޅިގެން ތިބި ކަންބޮޑުން ކަނޑާ ތެރެ ތަކުރާރު ކުރަންވާ

ގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް ކަނޑާ ދަށުގެ ފަރާތަށް ދާ ކަންބޮޑުން ކަނޑާ ތެރެ ކަރަންޓް

ކޭބަލް ތަކުރާރު ކުރަންވާ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް ކަނޑާ ދަށުގެ ފަރާތަށް ދާ

ކަންބޮޑުން ކަނޑާ ތެރެ ކަރަންޓް ކޭބަލް ތަކުރާރު ކުރަންވާ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް

ކަނޑާ ދަށުގެ ފަރާތަށް ދާ ކަންބޮޑުން ކަނޑާ ތެރެ ކަރަންޓް ކޭބަލް ތަކުރާރު

ކުރަންވާ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް ކަނޑާ ދަށުގެ ފަރާތަށް ދާ ކަންބޮޑުން ކަނޑާ

ތެރެ ކަރަންޓް ކޭބަލް ތަކުރާރު ކުރަންވާ ގޮތަށް ބަދަލުކުރުމަށް ކަނޑާ ދަށުގެ

ފަރާތަށް ދާ ކަންބޮޑުން ކަނޑާ ތެރެ ކަރަންޓް ކޭބަލް ތަކުރާރު ކުރަންވާ ގޮތަށް

ﷺ ﷺ ﷺ

8.1· ފާޑުކުރި ބޭފުޅުންގެ ހިނގާތަކާ، ގުޅުން ހުރި ފަރާތްތަކާ ހަވާލުވާ ހިނގާތަކާ، ހިނގާ ގޮތާ ގުޅުން ހުރި ކަންކަމާ، ދަތުރުކުރި ގޮތާ ގުޅުން ހުރި ކަންކަމާ ދެކޮޅަށް ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމުގައި ދެކޮޅުހެދުމުގެ ގޮތުގައި ކަންކަމުގައި ބައިވެރިވާ ފަރާތްތަކުގެ ފަރާތުން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމާ ދެކޮޅަށް ކުރިއަށް ގެންދާ

ތިމަންނަށް ބަލައިގަތުމަށް ކުރިއަރުވާ ހުށަހެޅުންތަކާ ގުޅުވައި، ނ ތަނުގައި ކަމަށާ، ތިމަންނަ ހުރިހާ ކަމެއް ދެނެގަންނަ ކަމަށާ، ތިމަންނަ ދެކެ ވަނީ

ފާސްކުރުމުގައި ވެ ދެފަރާތުގެ ތަކުރާރުތަކުގެ ތެރެއިން ތަނ ތިބި ތަކުރާރުވާ ފަރާތުގެ ތަކުރާރު ކަށަވަރުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެއް ކަމަށް ބެލެވޭ ނަމަ، ތަކުރާރު ކުރާ ފަރާތަށް ތަކުރާރު ކުރުމަށް ދެވޭ ވަގުތު ދެވުމަށް ފަހު، ތަކުރާރު ކުރ

ތިމާގެންނަށް ބަލާނެ ގޮތަށް، ބެލެވިދާނެ ފަދަ ކަންކަމެއް، ތަކުރާރުކުރާ ގޮތަށް ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުން ހިފާ ފަރާތަކަށް ދެވޭ ދަނޑި ދަށްކުރުން، ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުން ހިފާ ފަރާތަކަށް ދެވޭ ދަނޑި ދަށްކުރުމުގެ ސަބަބުން ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުން ހިފާ ފަރާތަކަށް ދެވޭ ދަނޑި ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް ބުނެ ދެއްކި ބަޔާނެވެ.[10] ތިމާގެންނަށް ދެވޭ ދަނޑި ދަށްކުރުމުގެ ގޮތުގައި، ދެ ދުވަހުގެ ތެދުވުން ދުވަހަކަށް ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅުނު ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް ބުނެ ދެއްކި ބަޔާނެވެ.

13. ފާސްކުރުމުގެ ގަޑިތަކުގެ ދަށުން 19ވަނަ ފާހަގަކުރުމުގެ ދަށުން (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް؛

"(ނ) ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ދަރިފުޅުންގެ ފާސްކުރުމުގެ ދަށުން ދެކުނުގައި ދަރިފުޅުންނާ ގުޅިގެން ދަރިފުޅުންގެ ބާރުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ކުށްވެރިކަމުގެ ދަށުން ހިފާ ފަރާތަކަށް ދެވޭ ދަނޑި ދަށްކުރުން.

1. ތ ދ ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީގައިވާ ބައެއް ރަށްރަށުގައި ވަޒީފާ ތަރުތީބުކުރުމުގައި، ތ ދ ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީގައިވާ ރަށްރަށުގައި ދަރިފުޅުންގެ ބާރު ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް.

2. ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީގައިވާ ތ ދ ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީގައިވާ ރަށްރަށުގައި ދަރިފުޅުންގެ ބާރު ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް.

3. ބަލިވެފައިވާ ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ދަރިފުޅުންގެ ކައިރީގައިވާ ކައިރީގައިވާ ރަށްރަށުގައި ދަރިފުޅުންގެ ބާރު ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް.

4. ތ ދ ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ދަރިފުޅުންގެ ކައިރީގައިވާ ކައިރީގައިވާ ރަށްރަށުގައި ދަރިފުޅުންގެ ބާރު ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް.

5. ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީގައިވާ ކައިރީގައިވާ ރަށްރަށުގައި ދަރިފުޅުންގެ ބާރު ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް."

14. ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީގައިވާ ކައިރީގައިވާ ރަށްރަށުގައި ދަރިފުޅުންގެ ބާރު ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް ބުނެ ދެއްކި ބަޔާނެ ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީގައިވާ ކައިރީގައިވާ ރަށްރަށުގައި ދަރިފުޅުންގެ ބާރު ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް ބުނެ ދެއްކި ބަޔާނެ ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީގައިވާ ކައިރީގައިވާ ރަށްރަށުގައި ދަރިފުޅުންގެ ބާރު ދަށްކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ގޮތަށް ދެކޭ ކަމަށް.

[10] ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީ 07/2025 (ދ ދެކުނުގެ ބަލިވެފައިވާ ކައިރީ 25 ފެބްރުވަރީ 2025 ގައި).

15. ޢިއްޔާ ފާޑުކުރި ގަޑިއިން ފެށިގެން ކުރިން ދެމަސްދުވަށާ ހަމައަށް ކަނޑައެޅިފައި ހުންނަ ވަގުތު ދުވަސްވަރު ފާޑުކުރުމުގެ ކުރިން ދެމަސްދުވަސް ދުވާ ހިސާބުގައި ފާޑުކުރާ ގޮތަށް ބަދަލުކުރަން ޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައެޅުނީ ކޮންފަދަ ހާލަތެއްގައި ކަމަށްވާ، ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ދެމަސްދުވަސް ދުވުމުގެ ކުރިން ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން

18. ވިނާވެރިކަމުގެ ފާނާއި ދެކޮޅަށް ހިތް ހަމަނުވާ ކަމެއް ކުރުމަށް ބާރުއެޅުމުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ކުށެއް ކަނޑައެޅުމަށް ބާރުދޭ ގާނޫނު[11] ވަނީ، ކަންކަމުގެ ހަގީގަތް ހާމަ ކުރުމަށް ބާރުދޭ ގާނޫނު[12] ކަމުގައި ކަށަވަރުވާ ކަމަށާއި، ތިލަދުންމަތީ ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމުގައި ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ހުރި ގާނޫނީ ގުޅުން ބަލާ ގާނޫނެއް ކަމުގައި ވާތީ، ކުށް ކަނޑައެޅުމަށް ބާރުދޭ ގާނޫނު ކަމަށް ބަލައިގެން ކަނޑައެޅުމަށް ބާރުދޭ ގާނޫނު ކަމަށް ބަލައި ދެ ގާނޫނުގެ ދަށު

ތުއްރުވާދިން ފާސްކުރެވުނު ގަޑީގައި. ކޯޓުގެ ވެ ބައްދަލުގައި ހުރި ފަރާތްތަކުން ކަނޑައަޅާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން، ދެ ފަރާތުގެ ވަކީލުންނާ ކޯޓުން ބާރުއެޅުމަށް ލިބުނު ތަކެއްޗާ ބެހޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން، ކޯޓުގެ ބާރުއެޅުން ދެކޮޅަށް ދާ ފަރާތުން ކުރިއަށް ގެންދާ

ކުށެއްކަން ހ ހިންގުމަކީ ހަނދާންކުރ ކަށ ކުށ ކުރ ކަ ކުށ ކ ކ ކ

24. ތިއްގެ ކުއްޖާ ބޭކަލެއް ވަކި ގަންނަން ބޭނުންވާ ތަކެއް ހޯދުމަށް ބަލައިގެންނެވި.[16] ކުއްލި ހަލާކު ހިންގާ ކަމަށް ބުނެ، ތިއްގެ ކުއްޖާ ދަންނަ ގޭގައި ހުންނަ ކުއްލި ކުއްޖާ ގެ ގާތަށް ގޮސް، ކުއްލި ކުއްޖާ ގެ ގާތުގައި ތިއްގެ ކުއްޖާ ގެ ފައިސާ ދީ ބަދަލުގައި ތިއްގެ ކުއްޖާ ގެ ގާތުގައި ހުންނަ ތަކެތި ގަންނަ ގޮތަށް ވިދާޅުވެ ހުއްދަ ދެއްވި ކަމަށް ބުނެ

27. ލިޔެވިދާނެ ތަކެއްޗަކީ ލިޔުންތަކާއި ލިޔުންތަކުގެ ކޮޕީ ކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި، ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ބަދަލުކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި، ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ފޮނުވާ ފަރާތަށް ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ފޮނުވާ ގޮތާއި ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި[18] ފާސްކުރެވުނު ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ބަދަލުކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ.

ލިޔުންތަކުގެ ގޮތުގައި ގެންދާ ކަންކަން

28. ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާ ގުޅިގެން ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި، ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމުގައި ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ބަދަލުކުރުމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި[19] ފާސްކުރެވުނު ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ބަދަލުކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި، ގ ގެ 16ވަނަ ފާއިތުވި ކަލޭގެ، ތާރީޚުގައި ކުރެވުނު ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި، ގ ގެ ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި[20] ތާރީޚުގައި ކުރެވުނު ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި، ގ ގެ ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ. ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ބަދަލުކުރުމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި 2025/HC-B12/42 ގ ގެ ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި، ގ ގެ ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ.

ގަސްދާ ހިނގާ ބަދަލުގެ ތަފާތު

29. ލިޔުންތަކުގެ ކޮންޓެންޓް ކޮންޓްރޯލް ކުރުމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަމަށާއި ގުޅިގެން ދަށުގައި ބަޔާންކުރެވިދާނެ.

[18] ގ ގެ 07/2025

[19] ގ ގެ 17/2010

[20] ގ ގެ 07/2025

ކަނޑައެޅުން ދުބަހުވަނުމުގެ ކަންތައް

30. ލ ވަނީ ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ކަނޑައެޅުމުގެ ކަންތައް ކަނޑައަޅާ ފަރާތްތަކުން ދެކޮޅުހެދުމެވެ.

ބުނުން

ފާސްކުރި، ތިންވަނަ ވާހަކަދެއްކި ކަނަތަން ތެރެއިން ހުއްދަ ދިނުމުގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމާ ގުޅޭ [redacted] ދުވަސްވީތީ ކަމަށާ [redacted] ވާހަކަ ދަންނަވާ ފަރާތުން ތިރީގައި ބަޔާންކުރާ ސަބަބުތަކާ ގުޅޭ 2025/HC-B12/42 ނަމްބަރު ކޯޓުގެ ކަނޑައެޅުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތުގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ނުދެވޭ ކަމަށާ ދެކޮޅުހެދުމެވެ.

ލ ވަނީ ކަނޑައެޅުމުގެ ބުނުން ތިބެ:

ހަސަން ކަރީމް ކުރެއްވި ކުރިއަށް ގެންދާ ފަރާތް ދުބަހުވަނުމުގެ ކަންތައް

(ތިރީގައި)